

Cal Ratera

Castellar del Riu

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: A la zona de Llinars
Emplaçament En la vessant sud de la serra de Cal Jardí.

Coordenades:

Latitud: 42.1359
Longitud: 1.74007
UTM Est (X): 395877
UTM Nord (Y): 4665633

Classificació

Número de fitxa 08050 - 147
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani
Segle XIX
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Les estructures es troben molt arrasades.
Protecció Inexistent
Accés Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08049A0020002300000X
Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa: dc., 01/02/2012 - 01:00

Descripció

Cal Ratera havia estat una casa en baumat, les restes de la qual estan situades en el vessant sud de la serra de Cal Jardí, en concret en una franja de roca que es troba a mitja alçada de la serra i que s'extén en quasi tota la longitud d'aquesta vessant. La característica o tret que fa identificable a Cal Ratera és una petita i sobtada visera o sortint de roca, molt plana i amb la superfície ennegrida per la sutja, i que destaca de la resta del baumat. Just sota d'aquest sortint hi ha les restes de l'antiga casa, de les quals es poden observar alguns murs, el més ben conservat és en paral·lel a la línia de la roca i junt amb les restes d'algun altre mur perpendicular que tancaria vers la roca, tot definint un espai adossat a la paret rocosa. En el punt més concret de la visera de roca, aprofitant un entrant que fa la roca hi ha una estructura de més alçada, de pedra seca, amb una escala d'accés i un mur de tancament que defineix una petita estança. Aquest espai sembla que hauria estat bastit de nou, i utilitzat com a refugi en èpoques posteriors. A costat i costat es poden veure altres indrets a peu de roca que també podrien haver estat utilitzats, si més no com amorriadors pel bestiar. També pel davant s'identifiquen gran quantitat d'antigues feixes de conreu, avui ocupades per massa forestal, i de les quals es conserven murs de contenció de les terres.

Història

Segons Mn. Armengou a la zona de Llinars es comptabilitzen fins entorn unes disset barraques o petites vivendes, entre les quals Ratera, que es van construir al segle XIX, suposem que sobretot cap inicis de la centúria. Aquestes barraques constituïen la vivenda de gent que s'hi instal·lava per dedicar-se a treballar al bosc, fent llenya i teies que anaven a vendre a Berga, o també per dedicar-se a la tala d'arbres, ja que l'explotació forestal de gran part dels boscos de la zona de Llinars i de Canals de Catllarí van ser molt intensa des d'inicis del segle XIX. De fet, l'explotació de la zona de Canals de Catllarí fou prou important com per implicar la construcció d'un ferrocarril de via estreta i un telefèric que permetia fer el transport de la fusta cap a la serradora que s'havia bastit al peu del camí de Berga a Sant Llorenç de Morunys, on hi ha la Cantina de Llinars (al terme municipal de Capolat). (ARMENGOU, 1991:92-142)

Aquestes vivendes o barraques, havien estat bastides amb l'esforç dels mateixos bosquerols, els quals havien roturat i treballat les terres, i sembla que si passaven un any sense conrear les terres en perdien els drets. Segons Armengou, cap al 1864, els capmasats veieren perillar les seves possessions arran de les desamortitzacions, això va comportar que es fessin plets contra els barracaires, aconseguin que els fossin reconeguts els drets als capmassats, els quals feren fora a molts bosquerols de les seves barraques.

Bibliografia

-ARMENGOU, Mn. J. (1991): "Notes històriques de Llinars". Quaderns de l'Àmbit de Recerques del Berguedà, Berga.

